

بکارگیری میراگرها و یسکوز مایع جهت بهسازی لرزه‌ای ساختمانهای فولادی موجود در حالات مختلف شکل پذیری (معمولی، متوسط، ویژه)

مهرزاد تحملی روتسی، رضا خالقی

1- عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

2- عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی مرکز سفر

⋮

khaleghi_re@yahoo.com

خلاصه

هدف از بهسازی لرزه‌ای ساختمان این است که اعضای سازه‌ای و ملحه‌ات غیر سازه‌ای به گونه‌ای تقویت شوند که در صورت وقوع زلزله، آسیب‌های کمتری به این اجزاء وارد شود. در این تحقیق ساختمان فولادی قاب خمشی 5 طبقه با شکل پذیری‌های معمولی، متوسط و ویژه، طبق ویرایش سوم استاندارد 2800 طراحی گردیده و سپس توسط بررسی ضوابط آینه بهسازی لرزه‌ای ساختمانهای موجود مشخص شد که مدل‌ها پاسخگوی سطح عملکرد مورد نظر نبوده و نیاز به مقاوم سازی خواهد داشت. در ادامه پس از نصب میراگرها و یسکوز مایع بعنوان وسائل ایلاف انرژی غیرفعال، مجدداً ضوابط بهسازی لرزه‌ای کنترل گردید. تحلیل استاتیکی غیر خطی مدل‌ها با استفاده از نرم افزار SAP2000 انجام گرفته است. افزودن میراگر و یسکوز مایع به سازه‌های موردن بررسی، باعث کاهش تغییر مکان لرزه‌ای و سطوح خرابی عملکرد می‌گردد.

کلمات کلیدی: بهسازی لرزه‌ای، قاب خمشی، شکل پذیری، میراگر و یسکوز مایع، آنالیز استاتیکی غیر خطی

.1 مقدمه

بعد از چندین زلزله مخرب در دهه گذشته، این نتیجه حاصل شد که استانداردهای طراحی لرزه‌ای حاضر باید به صورت بنیادی اصلاح شوند بطوریکه بتوانند پاسخ‌های ساختمانی را پیشگویی کنند. براساس این نیازها، مهندسی زلزله براساس عملکرد توسعه پیدا کرد. اهداف عملکردی برای سازه‌های مهم و سازه‌هایی که دارای خدمت رسانی مهم پس از زلزله می‌باشند به صورت کنترل آسیب و خرابی از سال 1970، توسعه پیدا کرد. اگرچه آینه نامه‌های طراحی این مساله را در طراحی مدنظر داشتند اما در آنها ابزار لازم برای ارزیابی ساختمان در سطح عملکرد انتخابی و رسیدن به این اهداف، فراهم نشده بود.

در سال‌های اخیر گزارش‌های 40 ATC [1] و 360 FEMA [2] و نشریه 360 [3] دستورالعمل‌هایی مهندسی برای دستیابی مطمئن‌تر به این اهداف عملکردی و ارتقا عملکرد ساختمان‌های موجود ارائه کرده‌اند. در دستورالعمل‌های جدید بهسازی لرزه‌ای، مفاهیم جدیدی برای طراحی بر اساس عملکرد مطرح شده است که آنها را از آینه نامه‌های طراحی لرزه‌ای فعلی متمایز می‌سازد. این مفاهیم شامل سطوح عملکردی سازه‌ای و غیر سازه‌ای ساختمان، سطوح خطر لرزه‌ای و اهداف بهسازی می‌باشد.

در همین راستا، سازه 5 طبقه قاب خمشی با شکل پذیری‌های معمولی، متوسط و ویژه طبق ویرایش سوم استاندارد 2800 [4] و مبحث دهم مقررات ملی [5]، بعنوان ساختمانهای احادیثی موجود در شهر تهران، طراحی شدند. با بررسی نتایج طبق نشریه 360، مشخص گردید که مدل‌های مورد مطالعه، جوابگوی سطح عملکرد انتخابی نبوده و نیاز به مقاوم سازی دارند. مدل‌ها با میراگرها و یسکوز مایع مقاوم سازی شده و توسط تحلیل غیرخطی استاتیکی مورد ارزیابی مجدد قرار می‌گیرند. جهت یکسان نمودن شرایط مدل‌سازی، از یک نوع میراگر و در محله‌ای یکسان در هر سه مدل استفاده می‌گردد. در ارزیابی سازه قبل و بعد از نصب میراگرها و یسکوز مایع، هدف بهسازی مبنای مدنظر قرار گرفته شد.